

Viherkertoimen käyttöönotto Porvoon asemakaavoitettavilla alueilla

Kaupunkikehityslautakunta 13.06.2023 § 92
2801/10.02.03/2022

Valmistelu- ja lisätiedot
Asemakaavapäällikkö Emilia Saatsi
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Mika Varpio on tehnyt Viherkerroin-työkalun käyttöönotosta valtuustoaloiteen 22.6.2022. Kaupunkikehityslautakunta on käsitellyt aloitetta 11.10.2022 § 176, kaupunginhallitus 31.10.2022 § 356 ja kaupunginvaltuusto 25.1.2023 § 10. Porvoon kaupunkisuunnittelu tilasi Nomaji maisema-arkkitehdit Oy:ltä taustaselvityksen Viherkerroin-työkalun käyttöönottamisesta Porvoossa.

Viherkerroinmenetelmä on maankäytön suunnitteluun ja pihasuunnitteluun soveltuva työkalu, jonka avulla voidaan lisätä kaupunkivihreää ja vaikuttaa sen laatuun. Kaupunkivihreä on tärkeässä roolissa paitsi kaupunkimaisen ympäristön viihtyisyyden lisääjänä myös ilmastonmuutoksen haasteisiin vastatessa. Viherkerroin ohjaa hulevesien hallintaa sekä käytettävän kasvillisuuden määrää ja laatua. Viherkertoimella tavoitellaan maankäyttömuodolle määriteltä tavoitearvoa. Laskurin avulla todennettava arvo voidaan saavuttaa erilaisia viherratkaisuja käyttämällä.

Nyt laaditun selvityksen perusteella Porvoossa on hyvät mahdollisuudet parantaa viherympäristöä. Saadut laskennalliset tulokset näyttävät, että kiinnittämällä asiaan huomiota, on helppoa suunnittelu- ja rakennusvaiheessa parantaa niin viihtyisyyttä, lajistollista monimuotoisuutta kuin hulevesien hallintaratkaisuja. Selvityksessä on esitetty jatkotoimenpiteenä viherkerroinlaskurin muokkaamista Porvoon tarpeet huomioivaksi ja suositeltu tavoitearvoja eri maankäyttömuodoille.

Tavoitteena olisi, että tulevaisuudessa viherkerrointa hyödynnetään kaikkien uusien tonttien kaavoituksessa sekä uudisrakentamis- että täydennysrakentamiskohteissa koko kaupungissa. Koska laadittavien asemakaavojen tulee olla toteuttamiskelpoisia, tulee jo kaavaa valmisteltaessa varmistaa, onko viherkertoimen tavoiteluku saavutettavissa jatkosuunnittelussa. Jos työkalun käyttö ei ole mahdollista tai vaadittu viherkerroin johtaisi kokonaisuuden kannalta epätoivottuun ratkaisuun, voidaan hyvän viherympäristön edistämiseksi käyttää muita yksilöityjä kaavamääräyksiä, joilla varmistetaan riittävä ja toteuttamiskelpoinen viherympäristö. Tällaisissa tapauksissa voidaan myös määritellä kaupungin viherkertoimen tavoiteluvusta poikkeava asemakaavakohtainen tavoitetaso.

Niissä kaavoissa, joista tontinluovutusta ei ole vielä tehty, voidaan viherkerrointyökalua edellyttää tontinluovutusehtojen kautta.

Jo rakennetuilla alueilla mahdollisuuden vaikuttaa viherympäristön laadun kohottamiseen ovat vähäisemmät. Näillä alueilla on kuitenkin merkittävä vaikutus esimerkiksi hulevesin muodostumiseen ja hulevesiverkoston kapasiteettiin ja jo olemassa oleviin ongelmiin. Jatkossa olisikin selvittävää, voiko viherkertoimen käyttöönottoa esimerkiksi peruskorjausten yhteydessä tehostaa esimerkiksi rakennusjärjestyksen muutoksella.

Rakennusvalvonta valvoo viherkertoimen käyttöä rakennuslupavaiheessa. Rakennuslupahakemukseen liitetään viherkerrointyökalun tulokortti ja sen perustana toimiva pihasuunnitelma. Lähtökohtana on, ettei poikkeamisia työkalun käytöstä myönnetä.

Selvityksen mukaan Viherkertoimen käyttöönotto toteuttaisi ja tukisi omalta osaltaan kaupungin strategisia tavoitteita vaalia luonnon monimuotoisuutta sekä hillitä ja samaan aikaan sopeutua ilmastonmuutokseen osana rakennettua ympäristöä. Viherkertoimen käyttöönotto on myös linjassa strategiaa toteuttavien ilmasto-ohjelman, ympäristöohjelman ja asumisen ohjelman kanssa.

Liitteet:

Yhteenveto viherkerroinselvityksestä
Viherkerroinselvitys

Kaupunkikehitysjohtaja

Kaupunkikehityslautakunta päättää ottaa käyttöön Viherkerrointyökalun Porvoon kaikilla asemakaavoitettavilla alueilla. Viherkerroin-työkalua ei vielä oteta käyttöön kaupungin yleisillä alueilla. Selvityksessä esitettyjä tavoitearvoja käytetään Porvoon tavoitetasona. Arvoja voidaan tarkistaa myöhemmin tarpeen mukaan. Kaupunkisuunnittelun palvelualue vastaa viherkerrointyökalun käyttöönottoon liittyvästä jatkotyöstä.

Päätös annetaan tiedoksi kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle liittyen valtuustoaloitteeseen Viherkerrointyökalun käyttöönotosta.

Päätös

Kaupunkikehityslautakunta päätti asian ehdotuksen mukaisesti.